

آزمایشگاه بیمارستان / مرکز بهداشت		دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران اداره امور آزمایشگاه‌های بهداشتی	
شماره سند: ۶-۸	تعداد صفحات: ۲: ۱	معتبر از تاریخ: ۸۸/۸/۱	زمان بازنگری: ۸۹/۸/۱
محدوده توزیع: بخش جدا سازی		شرح کلی: مراحل جداسازی نمونه یا پلاسما از خون	

- ۱- عنوان: مراحل جداسازی نمونه یا پلاسما از خون
- ۲- اقدامات وابسته:
 - ۱-۲- کالیبر بودن دستگاه بن ماری (۳۷ درجه)
 - ۲-۲- کالیبر بودن دستگاه سانتریفیوژ
 - ۳-۲- رعایت کردن دستورالعمل های نمونه گیری
 - ۴-۲- تمیز بودن لوله های لخته و لوله های پلاستیکی جهت جداسازی سرم یا پلاسما
 - ۵-۲- وصل کردن دستگاه به UPS در هنگام قطع برق
- ۳- هدف: جداسازی سرم یا پلاسما از خون
- ۴- موارد کاربرد:
 - ۱-۴- سرم جدا شده برای انجام تست های بیوشیمی
 - ۲-۴- سرم جدا شده برای انجام تست های سرولوژی
 - ۳-۴- سرم جدا شده برای انجام تست های هورمونی
 - ۴-۴- پلاسمای جدا شده برای انجام تست های PT, PTT (انعقادی)
 - ۵-۴- سرم جدا شده برای آزمایشات ارسالی
- ۵- صلاحیت و شایستگی کاربر: از آنجاییکه فرآیند جداسازی سرم و پلاسما توسط پرسنل بخش بیوشیمی انجام می شود لذا تمامی موارد صلاحیت و شایستگی باید رعایت گردد.
- ۶- نمونه:
 - ۱-۶- نمونه خون در لوله های همولیز، متوسط، و کیوم می باشد.
 - ۲-۶- نمونه خون در لوله های PT می باشد.
 - ۳-۶- نمونه خون باید دارای نام و نام خانوادگی و شماره پذیرش باشد و برای انواع تست قندی، نوع تست مشخص شده باشد.
 - ۴-۶- نمونه خون تکراری باید دارای نام و نام خانوادگی و شماره پذیرش و نوع تکرار تست باشد.
 - ۵-۶- حجم خون باید به اندازه ای باشد که علاوه بر مقدار نیاز بخشهای مختلف، مقداری هم برای بایگانی و تکرار احتمالی باقی بماند.
 - ۷- تجهیزات، مواد لازم و آماده سازی های مورد نیاز قبل از انجام کار:
 - ۱-۷- جالوله ای موجود در بن ماری کنترل شود.
 - ۲-۷- آب مقطر موجود در بن ماری به اندازه کافی باشد.
 - ۳-۷- جا لوله ای برای انتقال نمونه ها از بخش نمونه گیری به بخش بیوشیمی موجود باشد.
 - ۴-۷- کالیبر بودن دستگاه سانتریفیوژ کنترل شده باشد.
 - ۵-۷- پنبه و اپلیکاتور در دسترس باشد.
 - ۶-۷- لوله های پلاستیکی و خشک موجود باشد.
 - ۷-۷- سمپلر و سر سمپلر در دسترس باشد.
 - ۸- نکات ایمنی:
 - ۱-۸- استفاده از دستکش در حین انجام کار
 - ۲-۸- رعایت دستورالعمل کلی ایمنی و بهداشت کاری
 - ۹- مستندات و سوابق مورد نیاز جهت ردیابی و شناسایی عملکرد:
 - ۱-۹- فرم ثبت دمای بن ماری
 - ۲-۹- فرم شناسنامه دستگاه
 - ۳-۹- فرم درخواست سرویس یا کالیبر دستگاه
 - ۴-۹- فرم گزارش خرابی و سرویس دستگاه

نام و امضاء تایید کننده:	نام و امضاء تصویب کننده:

آزمایشگاه بیمارستان / مرکز بهداشت		دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران اداره امور آزمایشگاه‌های بهداشتی	
شماره سند : ۶-۸	تعداد صفحات : ۲ : ۲	معتبر از تاریخ : ۸۸/۸/۱	زمان بازنگری : ۸۹/۸/۱
محدوده توزیع : بخش جدا سازی		شرح کلی : مراحل جداسازی نمونه یا پلاسما از خون	

- ۵-۹- فرم ثبت درخواست کالا
- ۱۰- کنترل کیفی قبل از انجام کار :
- ۱۰-۱- اطمینان از کالیبر بودن دستگاه سانتریفیوژ
- ۱۰-۲- اطمینان از کالیبر بودن بن ماری
- ۱۱- مراحل اجرایی کار :
- ۱۱-۱- به وسیله یک جالوله ای هر ۱۰-۵ دقیقه لوله های لخته را از بخش نمونه گیری جمع آوری کنید و به بخش جداسازی انتقال دهید.
- ۱۱-۲- لوله ها را در جالوله ای بن ماری قرار دهید . باید توجه کرد که لوله های PT,PTT را نباید در بن ماری قرار داد .
- ۱۱-۳- هر ۱۰-۵ دقیقه لوله های لخته را چک کنید، در صورت لخته شدن خون ، آن ها را از بن ماری خارج کرده و درجا لوله ای دیگری قرار دهید. به وسیله اپلیکاتور عمل دفیبرینه کردن را انجام می دهیم (دکله کردن).
- ۱۱-۴- لوله لخته ها را با هم ، هم ترازو یکسان کنید . در صورت یکسان نبودن میتوان از لوله حاوی آب برای تراز کردن استفاده نمود .
- ۱۱-۵- لوله های هم تراز را در سانتریفیوژ به صورت ضربدری قرار دهید .
- ۱۱-۶- تایمر سانتریفیوژ را بر روی ۱۰ دقیقه تنظیم کنید .درب سانتریفیوژ را ببندید. دور سانتریفیوژ را به آرامی از صفر به ۲۵۰۰ الی ۲۸۰۰ دور در ثانیه برسانید .
- ۱۱-۷- پس از به پایان رسیدن زمان تنظیم شده و پس از اطمینان از توقف کامل سانتریفیوژ ، درب آن را باز کنید .
- ۱۱-۸- لوله ها را از سانتریفیوژ خارج کرده و با نوشتن مشخصات کامل هر لوله بر روی لوله پلاستیکی تمیز ، سرم را از لخته بوسیله سمپلر جدا کنید و درون لوله پلاستیکی بریزید .
- ۱۱-۹- سرم ها را طبق دفتر کاربوشیمی در جا لوله ای دیگری ردیف کنید و شماره ردیف دفتر کار را با ماژیک (با رنگ متفاوت) بر روی لوله ها درج کنید .
- ۱۱-۱۰- سرم هایی که فقط هورمون یا سرولوژی یا الکترولیت دارند را در جا لوله ای مجزایی قرار دهید . این سرم ها شامل شماره ردیف نمی شوند .
- ۱۱-۱۱- برای جداسازی سرم های مربوط به هر بخش ، نام کامل و شماره پذیرش بیمار و نوع تست مربوطه بر روی لوله پلاستیکی نوشته شود و مقداری سرم بر اساس مقدار مورد نیاز هر بخش به لوله پلاستیکی انتقال دهید .
- ۱۱-۱۲- پس از اتمام کار بیوشیمی روی سرم ها را با درپوش ببوشانید و بعد از درج تاریخ بر روی آن ، در یخچال بایگانی کنید و بعد به فریزر منتقل میکنید و تا یک ماه نگهداری می شود.
- ۱۲- محدودیت ها :
- ۱۲-۱- خرابی دستگاه ها
- ۱۲-۲- تمیز نبودن لوله های پلاستیکی و لوله های نمونه گیری
- ۱۲-۳- تفسیر علل تکرار و نحوه گزارش دهی :
- ۱۳-۱- شکستن لوله لخته در سانتریفیوژ
- ۱۳-۲- ریختن سرم های صاف شده
- ۱۳-۳- افتادن لوله لخته در آب بن ماری
- ۱۳-۴- ریختن آب در درون سرم یا لوله لخته
- ۱۳-۵- هر گونه نیاز به تکرار باید با هماهنگی مسئول فنی یا سوپروایزر آزمایشگاه صورت پذیرد .
- ۱۴- مراجع و منابع :

نام و امضاء تایید کننده:	نام و امضاء تصویب کننده: